

Dalai Lama forelæser på Københavns Universitet

Dalai Lama holder lørdag formiddag forelæsning på Københavns Universitet over temaet "The Intellectual responsibility of Western Universities for Global Understanding" efterfulgt af svar på spørgsmål fra salen. Forelæsningen finder sted i festsalen på Vor Frue Plads fra klokken 10 til ca. 11.15. Eventuelt ledige adgangskort kan købes ved indgangen for DKK 250.

UDLAND ▼

Dalai Lama og hans kritikere

Dalai Lama er en karismatisk person som formår at tiltrække sig medieopmærksomhed. Vesten elsker ham for hans personlige kvaliteter, men hvordan er han som religiøs og politisk leder for det tibetanske folk?

AF ELLEN BANGSBO,

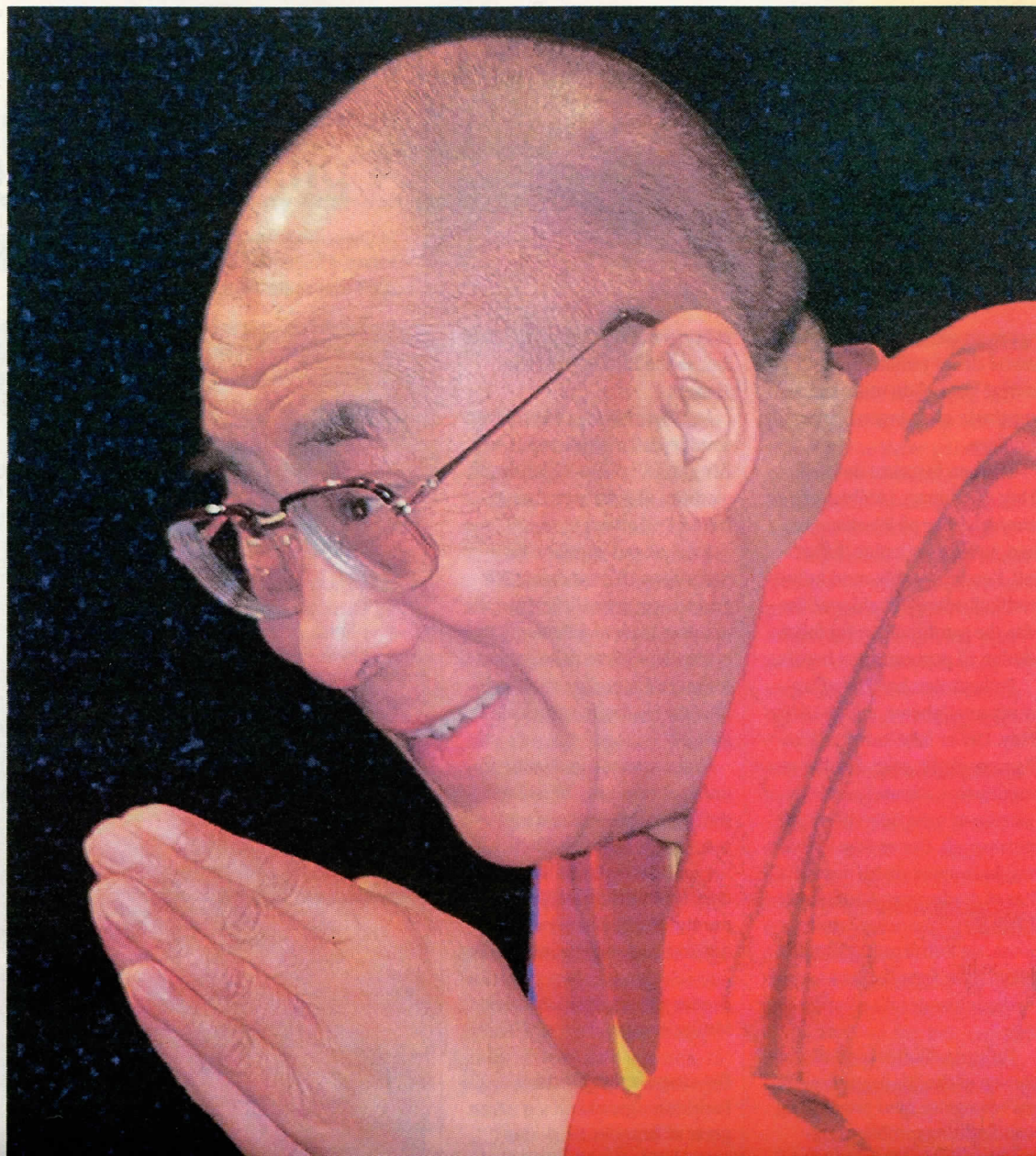
Vestlige medier og filmindustri har i årtier præsenteret et idyllisk image af Tibet – et billede som eksiltibetanere også har understøttet. I Hollywood-filmen 'Syv år i Tibet' fremstilles tibetanere således som et fredselkende folk

samtale i lufthavnen. Nok er diskussioner om menneskerettigheder vigtige – men det er danske eksportinteresser i Kina også.

En liberal Dalai Lama

Som alle andre politiske ledere er Dalai Lama udsat for kritik – og ikke kun fra kinesiske myndigheder. Den nuværende 14.

POLITISK SYMBOL – Dalai Lama modtog i 1989 Nobels fredspris for sin kamp for en fredelig løsning på Kinas besættelse af Tibet, og

■ F

F
fi

P

filos
skab
gum
ner t
Jeg e
synsp
tend
berø
fier o
bære
gene

Fil
lære
ikke
skab
skell
og sk
eller
dre)
det a
ikke
behø
ter N
udm

Vestlige medier og filmindustri har i årtier præ-senteret et idyllisk image af Tibet – et billede som eksil-tibetanere også har understøttet. I Hollywood-filmen 'Syv år i Tibet' fremstilles tibetanere således som et fredselkende folk som aldrig kunne drømme om at gøre en orm fortræd, og som alle elsker og støtter Dalai Lama. Virkeligheden ser noget anderledes ud. Interne stridigheder blandt tibetanere har ført til drab, og retssager viser at det tibetanske folk ligesom alle andre folkeslag består af mennesker på godt og ondt.

Den nulevende 14. Dalai Lama anses for at være en reinkarnation af den 1. Dalai Lama som blev født i 1391 i Tibet. I 1950 blev Dalai Lama 18 år gammel indsat som leder af Tibet. Ved den endelige kinesiske magtovertagelse af Tibet i 1959 flygtede han til Indien efterfulgt af omkring 80.000 tibetanere. Dalai Lama har de seneste 40 år været bosat i Dharamsala i Indien hvor han leder 'Tibets regering i eksil'.

Den tibetanske eksilregering anerkendes ikke af Kina, som næsten per reflex protesterer hver gang Dalai Lama mødes med andre statsoverhoveder. Under Dalai Lamas besøg i Skandinavien fra 15.-24. maj er der arrangeret møder mellem Dalai Lama og den norske konge samt både den svenske, norske og danske statsministre. Det er første gang i Danmark at et officielt møde mellem Dalai Lama og statsministeren finder sted – om end Poul Nyrup Rasmussen har sørget for at det kun har karakter af et 'halvofficielt' møde med en halv times

diskussioner om menneskeret-tigheder vigtige – men det er danske eksportinteresser i Kina også.

En liberal Dalai Lama

Som alle andre politiske ledere er Dalai Lama udsat for kritik – og ikke kun fra kinesiske myndigheder. Den nuværende 14. Dalai Lama er kendt som en tolererant, liberal og kompromis-søgende leder – og det er netop denne indstilling der har givet anledning til kritik fra tibetanere både inden for og uden for Tibet.

Dalai Lama kritiseres for at 'sælge' Tibet ved at søge øget selvstyre inden for det kinesiske statssamfund frem for at stille krav om fuld uafhængighed for Tibet.

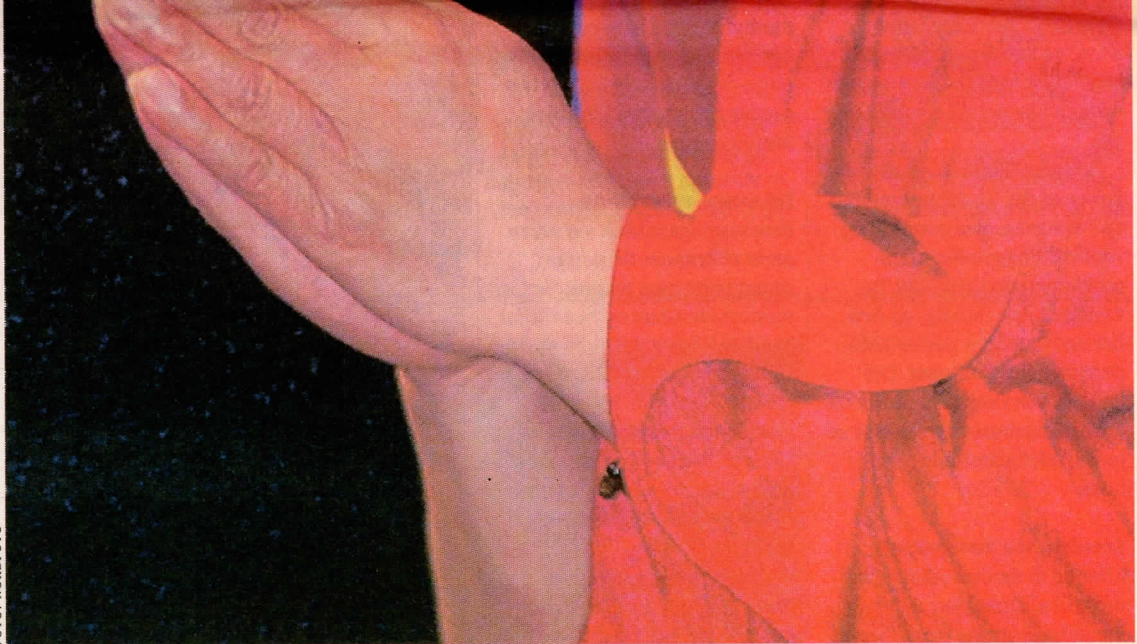
Dalai Lama kritiseres også for sin ikke-voldspolitik, men han hævder selv at et forsøg på at løse problemerne ved at opmuntre til individuelle protester inden for Tibet er det rene selvmord.

En gruppe tibetanere og vestlige tilbedere af den buddhistiske guddom *Dorje Shugden* beskylder Dalai Lama for at være en forræder på grund af hans åbne indstilling og interesse overfor en dialog og filosofisk udveksling med medlemmer af Nyingma-, Kadji- og Sakya-sekterne inden for tibetansk buddhisme. Denne kontrovers kulminerede i februar 1997 i tre bestialske drab på Gelugmunke i Dharamsala i Indien.

Dalai Lama har siden 1970'erne ikke ønsket at hans navn blev sat i forbindelse med Dorje Shugden-sekten og har frarådet en dyrkelse af guddommen. Tilhængere af Dorje Shugden-guddommen mener at Dalai Lama med dette forbud

SYMBOL – Dalai Lama modtog i 1989 Nobels fredspris for sin kamp for en fredelig løsning på Kinas besættelse af Tibet, og han er efterhånden blevet det mest kendte symbol for den tibetanske kamp for et frit Tibet.

FOTO: NORDFOTO

overtræder menneskerettigheder og religionsfrihed. Omvendt mener mange iagttagere at kulten er udtryk for et religiøst fundamentalistisk parti som vil forbyde religiøs pluralisme.

Dalai Lamas modstand mod sekten kan forklares med at en sekterisk opposition mod Dalai Lama er undergravende for det nuværende tibetanske samfund hvor buddhistiske sekter spiller en stor rolle som samlingspunkt for tibetanere.

Modstand

Set i et historisk lys er en kritik af en Dalai Lama ikke usædvanlig. Også den 13. Dalai Lamas positive indstilling over for moderne videnskab og uddannelse blev i Tibet i begyndelsen af det 20. årh. mødt med skarp kritik. Det tibetanske folk har aldrig været en homogen gruppe, og

Tibet har historisk altid været karakteriseret af stor regional, etnisk og sekterisk diversitet.

Det var som en reaktion på Tibets indlemmelse i den kinesiske folkerepublik (PRC) i 1951 at tibetansk nationalisme for alvor blev vakt til live. Da Kina i 1980'erne løsnede op for de religiøse restriktioner i Tibet og tillod genopførelse af tibetanske klostre som blev ødelagt hvor buddhistiske sekter spiller en stor rolle som samlingspunkt for tibetanere.

At tibetanere ønsker at videreføre deres religiøse tradition ved at genopbygge ødelagte klostre i det kinesisk styrede Tibet kan ikke opfattes som en sympati for det kinesiske styre. Kinas forsøg på at opnå kontrol over det tibetanske folk i Tibet gennem en mangeårig under-

trykkelse af religion har vist sig at have den modsatte effekt, og gennem en religiøs genopvækelse er klostrene i Tibet blevet ramme for en national selvfølelse.

Da Dalai Lama i 1987 over for Den amerikanske Kongres i Washington fremlagde en fem punkts plan for et autonomt Tibet, skabte det for mange tibetanere et fornyet håb om et frit Tibet med politiske demonstrationer i Tibet til følge, men planen blev ikke anerkendt af Kina.

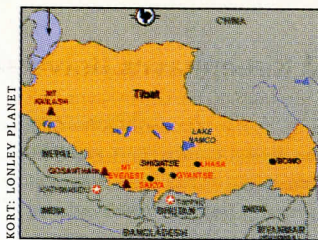
Klostre i Tibet har altid været centre for højere uddannelse og politisk aktivitet. I nutidens Tibet repræsenterer klostrene et fristed til at kunne snakke, og munke og nonner har større mulighed for at være politisk aktive fordi de ikke har en familie at tage hensyn til. Det er ikke tilfældigt at det er munke

og nonner som siden 1987 har udgjort op mod to tredjedele af de politiske fanger i de tibetanske fængsler. Religiøs praksis og symboler bruges i en demonstration mod kinesisk indflydelse. For eksempel kan det at gå rundt om en hellig bygning formidle et budskab om protest.

Forgæves kamp mod lama-tradition

Kinesiske myndigheder har i årtier forgæves forsøgt at afskaffe den tibetansk-buddhistiske tradition med reinkarnerede lamæer som religiøst forbillede for befolkningen. Eftersom dette ikke kan lade sig gøre, forsøger myndighederne nu i stedet at overtage og kontrollere systemet.

Formålet med denne strategi er at undergrave tibetanernes tillid til deres eget system, idet

Der er cirka fem millioner tibetanere, hvoraf to millioner lever i Den Tibetanske Autonome Region (TAR), 2,5 millioner i de tidligere tibetanske områder Amdo og Kham (Qinghai-Sichuan) og cirka 140.000 i eksil i forskellige lande.

I sin position som politisk og religiøs leder er Dalai Lama udsat for mange misforståelser og bliver ufrivilligt centrum for mange kontroverser. Det handler imidlertid ikke kun om hvem Dalai Lama er, men også hvad omgivelserne tror og ønsker han er – og gør ham til at være.

folk er nødt til at forholde sig til de kinesisk udvalgte lamaer.

Beijing har fornyelig erklæret at tibetanske munke som leder efter nye inkarnationer af afdøde lamaer, forinden skal indhente myndighedernes tilladelse, og at udnævnelsen af nye inkarnationer skal godkendes af de officielle myndigheder.

Panchen Lama

Kinesiske myndigheder anser tibetansk loyalitet over for Dalai Lama som en af de alvorligste trusler mod den politiske stabilitet i Tibet idet Dalai Lama anklages for at modarbejde 'moderlandets' interesser. Gennem en anti-Dalai-Lama-kampagne har de kinesiske autoriteter siden 1994 forsøgt at disskreditere og underminere en tibetansk loyalitet overfor Dalai Lama, f.eks. ved at udstede forbud mod at eje et billede af Dalai Lama i Tibet.

Symboler for en tibetansk enhed som f.eks. for tibetanske

ikke leve evigt. Det er ikke utænkeligt at en lignende skæbne vil tilfalde den næste reinkarnation af Dalai Lama, som de kinesiske myndigheder sandsynligvis vil kræve udvalgt af den kinesisk uddannede Panchen Lama. Dalai Lama insisterer på at det er op til det tibetanske folk om en 15. inkarnation af Dalai Lama overhovedet skal findes, og at den i så fald skal findes i et frit land.

Problematikken omkring udvælgelsen af den 11. Panchen Lama har i politisk henseende kun berørt tibetanere selv og den kinesiske regering. Derimod har udvælgelsen af den 17. Karmapa givet anledning til spekulationer og interesser som vedrører intern indisk og kinesisk politik samt storpolitik på et globalt plan mellem Kina, Indien og den vestlige verden.

Striden om den 17. Karmapa

det på trods af at han var under kinesisk overvågning i sit eget kloster, ikke mindst af tibetanske munke som samarbejder med de kinesiske myndigheder.

Den vellykkede flugt er et klart nederlag for de kinesiske myndigheder som havde satset på at have deres egen repræsentant i en betydningsfuld position blandt den tibetanske befolkning i Tibet.

Den 17. Karmapa har søgt om asyl i Indien, men de kinesiske myndigheder arbejder på at få ham tilbageleveret. Indtil nu har alle tibetanske flygtninge fået asyl i Indien, og skulle Indien ikke give asyl til den 17. Karmapa, Ugyen Trinley, er det sikkert at det vil føre til en protest i de vestlige lande.

Dalai Lamas betydning

Langt størstedelen af tibetanere i og uden for Tibet betragter stadig den 14. Dalai Lama som Tibets ubestridte leder. Han op-

også blevet et symbol for et frit Tibet. Derved spiller Dalai Lama en vigtig rolle for Tibets fremtid, for selv om der er interne uenigheder blandt tibetanere, er der i øjeblikket ingen anden person som kan tage hans plads.

Yderligere har den 14. Dalai Lama utallige gange med sin karismatiske personlighed formået at skabe omfattende global medie-interesse for den tibetanske sag og for fred og menneskerettigheder på verdensplan.

Som religiøs leder er det

hans budskab at man gennem en buddhistisk praksis kan overvinde negative kræfter som er en kilde til lidelse, og at man derigennem kan opnå en sand og vedvarende lykke. Dalai Lama påpeger samtidig at alle religioner er en indfaldsvinkel til den samme sandhed, og at man skal forblive ved sin oprindelige tro. Som politisk leder mener Dalai Lama at en opnåelse af tibetansk selvstyre i Tibet kun er et spørgsmål om tid.

I sin position som politisk og religiøs leder er Dalai Lama ud-

sat for mange misforståelser og bliver ufrivilligt centrum for mange kontroverser. Det handler imidlertid ikke kun om hvem Dalai Lama er, men nok så meget om hvad omgivelserne tror og ønsker han er – og gør ham til at være. ■

Ellen Bangsbo er BA i tibetansk og specialestuderende i antropologi på Københavns Universitet. Hun har boet blandt eksiltibetanere i Indien og Nepal i perioden 1979-90 og boet og arbejdet i et tibetansk buddhistisk center i USA i 1990-92.

Badminton!!!

Hvidovre Badminton- og Tennisklub søger nye unge ansigter fra næste sæson....

Vi ved godt, at Hvidovre måske ikke er verdens navle i forhold til, hvor du bor som studerende. Vi er derfor heller ikke interesserede i at bortforklare, at Hvidovre ligger 12 min. i tog fra Københavns Hovedbanegård (og 25 minutter på cykel), men vi er snarere interesserede i at forklare, hvad vi kan tilbyde dig som ung spiller i vor klub.

Vi har brug for dig, hvis du kan spille på et niveau, der er mellem Serie 1 og 7. Hvis du kan opfylde dette krav, kan vi blandt meget andet tilbyde dig følgende:

- 2 gange træning om ugen med træner (mandage og torsdage)
- Mulighed for brug af styrketræningsfaciliteter
- Et godt socialt samvær

Vi har brug for nye unge ansigter til at føre vor klub videre i det nye årtusinde, og hvis dette har vakt din interesse, er du meget velkommen til at kontakte en af dine to nedenstående medstudenter, som kan forklare, hvorfor netop **du** skal spille hos os næste år.

www.hbtk.dk

'moderlandets' interesse. Genem en anti-Dalai-Lama-kampagne har de kinesiske autoriteter siden 1994 forsøgt at diskreditere og underminere en tibetansk loyalitet overfor Dalai Lama, f.eks. ved at udstede forbud mod at eje et billede af Dalai Lama i Tibet.

Symboler for en tibetansk enhed og en fælles front har imidlertid blot fået en ny betydning, specielt hvad angår de to mest betydningsfulde skikkelser i tibetansk buddhisme, Dalai Lama og Panchen Lama. Efter Dalai Lama er Panchen Lama den næst vigtigste person som religiøst samlingspunkt for tibetanere, og det er i kraft af dette at en kontrovers med det samme opstod i 1995 omkring genkendelsen af reinkarnationen af Panchen Lama. Kontroversen har yderligere tilspidset forholdet mellem Dalai Lama og de kinesiske myndigheder.

Den 10. Panchen Lama døde i 1989, og Dalai Lama er den eneste person som tibetanere anser for at have autoritet til at genkende en ny inkarnation af Panchen Lama. Dalai Lama anerkendte i 1995 en tibetansk dreng i Tibet som reinkarnationen af Panchen Lama efter samråd med ledelsen i dennes kloster i Tashilunpo i Centraltibet. De kinesiske myndigheder svarede igen ved at sætte drenge i husarrest, hvorefter de valgte deres egen kandidat.

Den kinesisk valgte Panchen Lama er nu, efter flere års 'patriotisk uddannelse' i Beijing, blevet sendt tilbage til sit kloster i Tashilunpo. Drengen som er anerkendt af Dalai Lama, er ikke blevet set siden og anses nu for at være verdens yngste politiske fange.

Den 65-årige Dalai Lama kan

moderlandets' interesse. Genem en anti-Dalai-Lama-kampagne har de kinesiske autoriteter siden 1994 forsøgt at diskreditere og underminere en tibetansk loyalitet overfor Dalai Lama, f.eks. ved at udstede forbud mod at eje et billede af Dalai Lama i Tibet.

Striden om den 17. Karmapa

Overhovedet for Kadjy-sekten, den 16. Karmapa, døde i 1982. Kontroversen omkring Karmapa opstod da Kadjy-sekten i 1992 valgte en tibetansk nomadedreng i Tibet som den 17. Karmapa, Urgyen Trinley, og indsatte ham som overhoved i sektens hovedkloster i Tsurphu nær Lhasa.

Urgyen Trinley er anerkendt af Dalai Lama, og han blev som den første Lama siden kulturrevolutionen også anerkendt af de kinesiske myndigheder. En mindre gruppe inden for Kadjy-sekten var ikke enige i dette valg og fremkom to år senere med deres egen kandidat. Da det er umuligt for de to grupper at blive enige, behandles sagen i øjeblikket ved de indiske domstole.

Også i denne kontrovers kritiseres Dalai Lama. Gruppen hvis kandidat ikke er anerkendt af Dalai Lama, mener at Dalai Lama overhovedet ikke har autoritet til tage beslutninger der vedrører andre sekters interne stridigheder. Denne mistillid over for Dalai Lama er først fremkommet efter at Dalai Lama har nægtet at imødekomme et krav om at anerkende deres kandidat som den 17. Karmapa.

Efter at gentagne ansøgninger om udrejse fra Kina var blevet afvist, lykkedes det den 17. Karmapa, Urgyen Trinley, i januar i år at flygte fra Tibet – og

dien ikke give asyl til den 17. Karmapa, Urgyen Trinley, er det sikkert at det vil føre til en protest i de vestlige lande.

Dalai Lamas betydning

Langt størstedelen af tibetanere i og uden for Tibet betragter stadig den 14. Dalai Lama som Tibets ubestridte leder. Han opfattes ikke blot som den menneskelige manifestation af guddommen Chenrezig, men er

Vi har brug for dig, hvis du kan spille på et niveau, der er mellem Serie 1 og 7. Hvis du kan opfylde dette krav, kan vi blandt meget andet tilbyde dig følgende:

- 2 gange træning om ugen med træner (mandage og torsdage)
- Mulighed for brug af styrketræningsfaciliteter
- Et godt socialt samvær

Vi har brug for nye unge ansigter til at føre vor klub videre i det nye årtusinde, og hvis dette har vakt din interesse, er du meget velkommen til at kontakte en af dine to nedestående medstudenter, som kan forklare, hvorfor netop **du** skal spille hos os næste år.

www.hbtk.dk

Per B. Pedersen
e-mail: perbarkholt@mobilixnet.dk
Tlf.: 36 49 43 38

Line Eirfeldt
e-mail: line_eirfeldt@yahoo.com
Tlf.: 36 49 31 60 / 21 69 15 10

SommerForum

for kandidater og studerende

formidling
kommunikation
voksenpædagogik

4 ugers kursus, konferencer og workshops

hvor du møder Peter Bastian, Lakha Lama,
Bjørn Lomborg og mange flere

3.250 kr. inkl. forplejning
v/AgroForum • Tune Landboskole • Tlf. 7020 8810

Se mere
www.agroforum.dk

Frederiksberg Studenterkursus

Dag/aften • Student på 2 år • Enkeltfag • Supplerig

dansk, engelsk, tysk, fransk,
spansk, italiensk, latin, græsk,
russisk, historie, samfundsfag,
filosofi, psykologi, design,
religion, oldtidskundskab,
matematik, fysik, kemi, naturfag,
astronomi, biologi, geografi,
erhvervsøkonomi, datalogi.

Filippavej 2, 1928 Frederiksberg C • Tlf: 3821 0370 • Fax: 3821 0369
e-mail: fsk@frberg-kursus.dk • www.frberg-kursus.dk